

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

20 06 2019 р.

м. Київ

№ 866

Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» для другого (магістерського) рівня вищої освіти

Відповідно до частини шостої статті 10, підпункту 16 частини першої статті 13 Закону України «Про вищу освіту», Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630, з урахуванням Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2016 року № 600 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 21 грудня 2017 року № 1648),

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити стандарт вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, що додається.

2. Установити, що стандарт вищої освіти, затверджений пунктом 1 цього наказу, вводиться в дію з 2019/2020 навчального року.

3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Рашкевича Ю. М.

Міністр

Л. М. Гриневич

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
освіти і науки України
20.06.2019 р. № 866

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Другий (магістерський) рівень
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Магістр
(назва ступеня, що присвоюється)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 07 Управління і адміністрування
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 072 Фінанси, банківська справа та страхування
(код та найменування спеціальності)

Видання офіційне

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Київ
2019**

I Преамбула

Стандарт вищої освіти України: другий(магістерський) рівень, галузь знань 07 Управління та адміністрування, спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування.

Затверджений і введений в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 20.06.2019 р. № 866.

Стандарт розроблено членами підкомісії зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» Науково-методичної комісії № 6 з бізнесу, управління та права сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України:

Розробники стандарту:

1. Верченко Олеся доктор філософії з економіки, академічний директор
Петрівна Київської Школи Економіки
2. Внукова Наталія доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри
Миколаївна управління фінансовими послугами Харківського
національного економічного університету імені
Семена Кузнеця
3. Десятнюк доктор економічних наук, професор, директор
Оксана навчально-наукового інституту інноваційних освітніх
Миронівна технологій Тернопільського національного
економічного університету
4. Єрмошкіна доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри
Олена економічного аналізу і фінансів Національного
Вячеславівна технічного університету «Дніпровська політехніка»
5. Івахненко доктор економічних наук, професор, професор кафедри
Сергій фінансів Національного університету «Києво-
Володимирович Могилянська академія»
6. Костирко Лідія доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри
Андріївна фінансів і банківської справи Східноукраїнського
національного університету імені Володимира Даля
7. Копилюк Оксана доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри
Іванівна фінансово-економічної безпеки та банківського бізнесу
Львівського торговельно-економічного університету
8. Крутова доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри
Анжеліка фінансів, аналізу та страхування, Харківський
Сергіївна державний університет харчування та торгівлі
9. Кужелєв доктор економічних наук, професор, директор
Михайло навчально-наукового інституту фінансів, банківської
Олександрович справи Університету державної фіскальної служби
України
10. Кузнецова доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри
Людмила банківської справи Одеського національного
Вікторівна економічного університету

11. Мурашко Олена Володимирівна кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри страхування, заступник декана фінансово-економічного факультету Державного вищого навчального закладу «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»
12. Рекова Наталія Юріївна доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри обліку, фінансів та економічної безпеки Державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет»
13. Тарасенко Ірина Олексіївна доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів та фінансово-економічної безпеки Київського національного університету технологій та дизайну
14. Школьник Інна Олександрівна доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Сумського державного університету
15. Шульга Наталія Петрівна доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри банківської справи Київського національного торговельно-економічного університету

Стандарт розглянуто та схвалено на засіданні підкомісії за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» Науково-методичної комісії № 6 з бізнесу, управління та права сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол № 1 від 07.06.2017).

Стандарт розглянуто на засіданні сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол № 17 від 04.07.2017 р.).

Фахову експертизу проводили:

Крупка Михайло Іванович	доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту Львівського національного університету імені Івана Франка.
Філонюк Олександр Феодосійович	кандидат наук з державного управління, Президент Ліги страхових організацій України
Сугоняко Олександр Анатолійович	президент Асоціації українських банків, Віце президент Центрально-Євразійської банківської федерації, Заслужений економіст України

Методичну експертизу проводили:

Золотарьова Ірина Олександрівна	кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри інформаційних систем, Національний експерт Програми ЄС Еразмус+, член BFUG – Україна.
Калашнікова Світлана Андріївна	доктор педагогічних наук, професор, директор Інституту вищої освіти НАПН України, Національний експерт Програми ЄС Еразмус+, член BFUG – Україна.

Таланова Жаннета
Василівна доктор педагогічних наук, доцент, с.н.с., менеджер з аналітичної роботи Національного Еразмус+ офісу в Україні.

Стандарт розглянуто Міністерством фінансів України та Федерацією роботодавців України.

Стандарт розглянуто після надходження всіх зауважень та пропозицій та схвалено на засіданні підкомісії зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» Науково-методичної комісії № 6 з бізнесу, управління та права Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол № 9 від 21.11.2018 р.).

Стандарт погоджено рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 21.05.2019 р., протокол № 5.

II Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування
Обмеження щодо форм навчання	Без обмежень
Освітня кваліфікація	магістр фінансів, банківської справи та страхування за спеціалізацією (зазначити назву спеціалізації за наявності)
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – Магістр Спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа та страхування Спеціалізація – (зазначити назву спеціалізації за наявності) Освітня програма – (зазначити назву)
Опис предметної області	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Об'єкт(и) вивчення та діяльності: устрій, принципи, механізми функціонування та розвитку фінансових систем. ▪ Цілі навчання: Підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми в процесі професійної діяльності або навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. ▪ Теоретичний зміст складають поняття, категорії, теорії і концепції фінансової науки, які визначають тенденції і закономірності функціонування й розвитку фінансів, банківської справи та страхування. ▪ Методи, методика та технології: методи, методика та технології фінансової науки і практики. ▪ Інструменти: інформаційно-аналітичні програмні продукти та системи.
Академічні права випускників	Мають право продовжити навчання на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти (доктора філософії) та набувати додаткові кваліфікації в системі післядипломної освіти.

III Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття другого (магістерського) ступеня вищої освіти

Обсяг освітньої програми у ЄКТС:	Обсяг освітньої програми магістра: – Обсяг освітньо-професійної програми становить 90 кредитів ЄКТС. – Обсяг освітньо-наукової програми становить 120 кредитів ЄКТС.
---	--

	<p>Не менше 35% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених стандартом вищої освіти.</p> <p>Освітньо-наукова програма магістра обов'язково включає дослідницьку (наукову) компоненту обсягом не менше 30%.</p>
--	--

IV Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності	<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК2. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</p> <p>ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>ЗК9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p><i>Додатково для освітньо-наукової програми:</i></p> <p>ЗК10. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p>СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.</p> <p>СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.</p> <p>СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>СК5. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.</p> <p>СК6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p>

	<p>СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>СК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>СК9. Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>Додатково для освітньо-наукової програми:</p> <p>СК10. Здатність виконувати наукові дослідження у сфері фінансів, банківської справи та страхування з урахуванням поставлених завдань та наявних обмежень.</p>
--	---

V Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

<p>ПР01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.</p> <p>ПР02. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ПР03. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.</p> <p>ПР04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ПР05. Вільно спілкуватися іноземною мовою усно і письмово з професійних та наукових питань, презентувати і обговорювати результати досліджень.</p> <p>ПР06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.</p> <p>ПР07. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності</p> <p>ПР08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними.</p> <p>ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ПР10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.</p> <p>ПР11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.</p> <p>ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.</p> <p>ПР13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.</p>

Додатково для освітньо-наукової програми:

ПР14. Обґрунтовувати актуальність досліджень, можливість досягнення поставлених цілей з урахуванням наявних ресурсів, висувати гіпотези, аргументувати висновки за результатами досліджень.

ПР15. Презентувати результати власних досліджень зокрема, шляхом підготовки наукових публікацій і виступів на наукових заходах.

VI Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	<p>Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складної задачі або проблеми у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p> <p>У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації.</p> <p>Кваліфікаційна робота має бути розміщена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його структурного підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти.</p>

VII Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

<p>У закладі вищої освіти повинна функціонувати система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:</p> <ul style="list-style-type: none">) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників закладів вищої освіти і здобувачів вищої освіти;
--

інших процедур і заходів.

Система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням закладу вищої освіти оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

VIII Перелік нормативних документів, на яких базується Стандарт вищої освіти

1. Закон України № 1556–VII «Про вищу освіту» // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37–38;
2. Закон України від 05.09.2017 р. «Про освіту». [Електронний ресурс]. — [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>];
3. Національний Класифікатор професій ДК 003:2010 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://dovidnyk.in.ua/directories/profesii>.
4. Національна рамка кваліфікацій. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.15 року № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF>
6. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2016 р. № 600 (зі змінами) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/metodichni-rekomendaciyi-vo>

Генеральний директор директорату
вищої освіти і освіти дорослих

О. І. Шаров

Пояснювальна записка

Стандарт вищої освіти містить компетентності, що визначають специфіку підготовки бакалаврів зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування та результати навчання, які виражають що саме студент повинен знати, розуміти та бути здатним виконувати після успішного завершення освітньої програми. Вони узгоджені між собою та відповідають дескрипторам Національної рамки кваліфікацій. Таблиця 1 показує відповідність визначених Стандартом компетентностей та дескрипторів НРК. В таблиці 2 показана відповідність програмних результатів навчання та компетентностей.

Заклад вищої освіти самостійно визначає перелік дисциплін, практик та інших видів освітньої діяльності, необхідний для набуття означених Стандартом компетентностей. Наведений в Стандарті перелік компетентностей і результатів навчання не є вичерпним. Заклади вищої освіти при формуванні освітніх програм можуть вказувати додаткові компетентності і програмні результати навчання.

Заклад вищої освіти має право вводити додаткові форми атестації здобувачів вищої освіти.

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК.

Класифікація компетентностей за НРК	Знання Зн1 Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень Зн2 Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	Уміння Ум1 Розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	Комунікація К1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності К2 Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію	Автономія та відповідальність АВ1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах АВ2 Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб АВ3 Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності
Загальні компетентності				
ЗК01	Зн2	Ум1		
ЗК02			К1, К2	
ЗК03		Ум1	К1	
ЗК04		Ум1		АВ1
ЗК05		Ум1		АВ1, АВ2
ЗК06			К1, К2	
ЗК07			К2	АВ1, АВ2
ЗК08			К1, К2	
ЗК09		Ум1		АВ2
ЗК10	Зн1	Ум1		
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності				
СК01	Зн1, Зн2			
СК02	Зн1, Зн2	Ум1		
СК03		Ум1	К2	АВ1
СК04	Зн2	Ум1		
СК05				АВ2, АВ3
СК06	Зн2	Ум1		
СК07		Ум1		
СК08		Ум1		АВ3
СК09			К1	АВ1
СК10	Зн2	Ум1		АВ1

Таблиця 2

Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей.

Програмні результати навчання	Інтегральна компетентність	Компетентності																		
		Загальні компетентності										Спеціальні (фахові) компетентності								
		Зк01	Зк02	Зк03	Зк04	Зк05	Зк06	Зк07	Зк08	Зк09	Зк10	Ск01	Ск02	Ск03	Ск04	Ск05	Ск06	Ск07	Ск08	Ск09
ПР01	+	+								+	+									
ПР02	+			+						+	+	+								
ПР03	+	+								+		+		+		+				
ПР04	+			+													+		+	+
ПР05	+		+				+		+						+					
ПР06	+			+			+													+
ПР07	+								+				+							
ПР08	+									+				+				+	+	+
ПР09	+						+	+					+		+				+	+
ПР10	+	+										+				+	+			
ПР11	+					+							+	+		+				+
ПР12	+					+							+	+						
ПР13	+						+		+						+					
ПР14	+					+				+					+			+		+
ПР15	+	+								+	+						+			+